

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sosyal Sigortalar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.13.2.SGK.0.10.03.00-
Konu : İsteğe Bağlı Sigorta İşlemleri.

20/10/2010

G E N E L G E
2010/117

1- Genel Açıklamalar

Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği 12/5/2010 tarihli ve 27579 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmış bulunmaktadır. Söz konusu Yönetmeliğin isteğe bağlı sigortalılığın sona ermesi ve yeniden başlamasına ilişkin 95 inci maddesinde yapılan düzenleme ile sigortalılara 12 aylık sorgulama süresini beklemezsizin prim ödemelerine göre hizmet süresi tespiti imkanı sağlanmıştır.

Diğer taraftan, İsteğe Bağlı Sigorta İşlemleri Hakkında Tebliğ 1/7/2010 tarihli ve 27628 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği ve İsteğe Bağlı Sigorta İşlemleri Hakkında Tebliğ ile getirilen değişiklikler doğrultusunda isteğe bağlı sigortalılarla ilgili yapılacak işlemler aşağıda açıklanmıştır.

2- İsteğe Bağlı Sigortalılığın Sona Ermesi

2.1- Yazılı taleple sona erme

5/1/2009 tarihli ve 2009/5 sayılı Genelgenin “3.2.1- Yazılı talepte bulunmak” başlıklı bölümünde isteğe bağlı sigortalılığını sona erdirme talebinde bulunanların sigortalılıklarının talepte bulunulan ayın primi ödenmemişse talep tarihinden önceki primi ödenmiş ayın sonunu takip eden günden itibaren, talepte bulunulan ayın primi ödenmişse dilekçenin Kurum kayıtlarına intikal ettiği tarihi takip eden günden itibaren sona erdirileceği belirtilmiştir. Ancak durdurma dilekçesinin verildiği günü takip eden gün itibariyle bir günlük hizmet oluşmaması amacıyla isteğe bağlı sigortalılığını yazılı taleple sona erdirenler hakkında (4/b) bilgisayar programlarında (01-işi bırakma) ve (05-isteğe bağlı sigortalılık) kodları kullanılarak aşağıdaki şekilde işlem yapılacaktır.

a) Yazılı talep tarihi itibariyle prim borcu bulunmayan isteğe bağlı sigortalıların sigortalılıkları talep tarihi itibariyle sona erdirilecektir.

Örnek- 12/8/2010 tarihinde isteğe bağlı sigortalılığını sona erdirmek için talepte bulunan ve talep tarihinin içinde bulunduğu 2010 yılı Ağustos ayı primi dahil hiç prim borcu bulunmayan sigortalı (A)'nın isteğe bağlı sigortalılığı 12/8/2010 tarihi itibariyle sona erdirilecektir.

b) Talepte bulunulan ayın primi ödenmemişse, talep tarihinden önceki primi ödenmiş ayın sonu itibariyle isteğe bağlı sigortalılık sona erdirilecektir.

Örnek- İsteğe bağlı sigortalılığını sona erdirmek için 22/11/2010 tarihinde talepte bulunan sigortalı (B), en son 2010 yılı Ekim ayı primini ödemiştir. Bu sigortalının isteğe bağlı sigortalılığı (01) kodu ile 31/10/2010 tarihi itibariyle sona erdirilecektir.

2.1.1- Prim ödemesi olmayan sigortalılar

İsteğe bağlı sigortalılığın başladığı tarihten itibaren prim ödemesi bulunmayanların yazılı olarak sigortalılıklarını sona erdirmeye talebinde bulunmaları halinde, isteğe bağlı sigortalılıkları başlangıç tarihi itibarıyla sona erdirilecektir. Sigortalılığın başlangıç tarihi itibarıyla sona erdirilmesinde (01) kodu kullanılacaktır. İsteğe bağlı sigortalılığı bu şekilde sona erenler yeniden isteğe bağlı sigortalı olmak istemeleri halinde talep dilekçesi ile müracaat edeceklerdir.

Örnek- 7/6/2010 tarihinde isteğe bağlı sigortalılığı başlayan, 19/11/2010 tarihinde isteğe bağlı sigortalılığını durdurmak için yazılı talepte bulunan ve sigortalılık süresi içinde prim ödemesi olmayan sigortalı (C)'nin isteğe bağlı sigortalılığı 7/6/2010 tarihi itibarıyla (01) kodu ile sona erdirilecektir.

2.1.2- Prim borcu bulunan sigortalılar

Yazılı talep tarihi itibarıyla sigortalılık süresi içerisinde bir veya birden çok aya ait prim borcu bulunanların sigortalılıkları yazılı talep tarihinden önce en son primi ödenmiş ayın sonu itibarıyla sona erdirilecek, ödenmediği tespit edilen primler 12 aylık sorgulama süresi dikkate alınarak gecikme zammı ve gecikme cezası ile birlikte tahsil edilecektir. 12 aylık sorgulama süresi sonunda primi ödenmiş sürelerle ilişkin sigortalılık süresi tespiti işlemleri program oluşturuluncaya kadar manuel yapılacaktır.

Örnek 1- 16/12/2009 tarihinde isteğe bağlı sigortalılığı başlayan ve 19/7/2010 tarihinde isteğe bağlı sigortalılığını durdurmak için talepte bulunan sigortalı (D), en son 2010 yılı Haziran ayı primini ödemiş, 12 aylık sorgulama süresi içinde bulunan 2010 Ocak ve Nisan aylarına ait primlerini ödemiştir. Bu sigortalının isteğe bağlı sigortalılığı 30/6/2010 tarihi itibarıyla sona erdirilecek, 2010 Ocak ve Nisan aylarına ait primlerinin 12 aylık sorgulama süresi içinde ve 15/8/2010 tarihinde gecikme zammı ve gecikme cezası ile birlikte tahsil edildiği varsayıldığında, sigortalılık süreleri,

16/12/2009-30/06/2010 (01)

olacaktır.

Örnek 2- Örnek 1'deki sigortalının 2010 Ocak ve Nisan aylarına ait primlerini 12 aylık sorgulama süresi içinde ödenmemesi halinde, bu defa isteğe bağlı sigortalılığı 30/6/2010 tarihinde sona erdirilecek, sigortalılık süresi;

16/12/2009 - 31/12/2009 (01)

(05) 01/02/2010 - 31/03/2010 (01)

(05) 01/05/2010 - 30/06/2010 (01)

olacaktır.

Örnek 3- İsteğe bağlı sigortalı iken 17/10/2011 tarihinde isteğe bağlı sigortalılığını durdurmak için talepte bulunan sigortalı (E), en son 2011 yılı Ağustos ayı primini ödemiş, 2008 yılı Ekim, 2009 yılı Mayıs ve 2011 yılı Nisan aylarına ait primlerini ödemiştir. Bu sigortalının isteğe bağlı sigortalılığı 31/8/2011 tarihi itibarıyla sona erdirilecek, 2008 yılı Ekim, 2009 yılı Mayıs aylarına ait primlerin 12 aylık ödeme süresi geçtiğinden bu sürelerle ait primler tahsil edilmeyecek 12 aylık sorgulama süresi içerisindeki 2011 yılı Nisan ayı priminin 30/3/2012 tarihine kadar gecikme zammı ve gecikme cezası ile birlikte tahsil edilmesi halinde sigortalılık süreleri;

..../.../..... - 30/09/2008 (01)

(05) 01/11/2008 - 30/04/2009 (01)

(05) 01/06/2009 - 31/08/2011 (01)

olarak dikkate alınacaktır.

2.1.3- 12 aylık sorgulama süresi beklenmeksizin hizmet sürelerinin tespiti

Yazılı talep tarihi itibarıyla sigortalılık süresi içerisinde bir veya birden çok aya ait prim borcu bulunan ve talep tarihinde veya daha sonraki bir tarihte örneği ekli **“12 Aylık Sorgulama Süresine Göre İsteğe Bağlı Sigortalılık Süresi Tespiti”** dilekçesi ile 12 aylık sorgulama süresi içindeki prim borcunu ödemek istemediğini beyan eden sigortalıdan prim borcu tahsil edilmeyecek, isteğe bağlı sigortalılık süreleri primi ödenen sürelerle göre tespit edilecektir. 12 aylık sorgulama süresi beklenmeksizin hizmet tespiti isteyen sigortalılardan **“12 Aylık Sorgulama Süresine Göre İsteğe Bağlı Sigortalılık Süresi Tespiti”** dilekçesi alınmadan işlem yapılmayacaktır.

Örnek 1- 14/3/2009 tarihinde isteğe bağlı sigortalılığı başlayan ve 16/6/2011 tarihinde isteğe bağlı sigortalılığını durdurmak için talepte bulunan sigortalı (F), en son 2011 yılı Haziran ayı primini ödemiş 2009 yılı Mayıs ayı ile 2010 yılı Eylül, Kasım ve Aralık aylarını ödemiş. Sigortalı talep tarihi itibarıyla **“12 Aylık Sorgulama Süresine Göre İsteğe Bağlı Sigortalılık Süresi Tespiti”** dilekçesi ile prim borçlarını ödemek istemediğini yazılı olarak beyan etmiştir. Bu durumda, 2009 yılı Mayıs ayı için 12 aylık ödeme süresi geçtiği, 2010 yılı Eylül, Kasım ve Aralık ayları 12 aylık sorgulama süresi içinde olmakla birlikte ödemeyeceğini beyan ettiği için sigortalılık süreleri;

14/03/2009 - 30/04/2009 (01)
(05) 01/06/2009 - 31/08/2010 (01)
(05) 01/10/2010 - 31/10/2010 (01)
(05) 01/01/2011 - 16/06/2011 (01)
olacaktır.

Örnek 2- İsteğe bağlı sigortalı iken 25/5/2010 tarihinde isteğe bağlı sigortalılığını durdurmak için talepte bulunan sigortalı (G), en son 2009 yılı Aralık ayı primini ödemiş, 2009 yılı Temmuz, Eylül ve Ekim aylarına ait primlerini ödemiş, 15/6/2010 tarihinde de 12 aylık sorgulama süresi içinde olan prim borçlarını ödemeyeceğini **“12 Aylık Sorgulama Süresine Göre İsteğe Bağlı Sigortalılık Süresi Tespiti”** dilekçesi yazılı olarak beyan etmiştir. Bu durumda, 12 aylık sorgulama süresi içinde olan 2009 yılı Temmuz, Eylül ve Ekim aylarına ait primler tahsil edilmeyecek, isteğe bağlı sigortalılık 31/12/2009 tarihi itibarıyla sona erdirilecek, sigortalılık süreleri ise;

..../..../..... - 30/06/2009 (01)
(05) 01/08/2009 - 31/08/2009 (01)
(05) 01/11/2009 - 31/12/2009 (01)
olacaktır.

2.2- Aylık talebinde bulunmak

İsteğe bağlı sigortalılardan aylık talebinde bulunanların sigortalılıkları, aylığa hak kazanmış olmak ve talepte bulunduğu ay dahil prim ve prime ilişkin her türlü borcunun ödenmiş olması şartıyla aylık talep tarihi itibarıyla sona erdirilecektir. Aylık talep tarihi itibarıyla prim borcu bulunan veya bulunmayan sigortalılar hakkında aşağıdaki şekilde işlem yapılacaktır.

2.2.1- Aylık talep tarihi itibarıyla prim borcu bulunmayan sigortalılar

Aylık talep tarihi itibarıyla prim borcu bulunmayan isteğe bağlı sigortalıların sigortalılıkları, aylık talep tarihi itibarıyla sona erdirilecektir. Sigortalılığın bu şekilde sona

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sosyal Sigortalar Genel Müdürlüğü

ermesi halinde bağlanacak aylığın türüne göre (07) yaşlılık aylığı talebi, (12) malullük aylığı talebi, (15) ölüm aylığı talebi kodlarından biri ile çıkış verilecektir.

Örnek- 16/8/2012 tarihinde yaşlılık aylığı talebinde bulunan ve talep tarihinin içinde bulunduğu Ağustos ayı primi dahil prim borcu bulunmayan sigortalı (H)'nin aylığa hak kazandığının tespiti halinde isteğe bağlı sigortalılığı 16/8/2012 tarihi itibariyle (07) kodu ile sona erdirilecektir.

2.2.2- Aylık talep tarihi itibariyle prim borcu bulunan sigortalılar

Aylık talep tarihi itibariyle isteğe bağlı sigortaya ilişkin prim borcu bulunan sigortalıların, primi ödenmiş süreler ile aylığa hak kazanmaları durumunda, aylık talep tarihinde ya da daha sonraki bir tarihte prim ödenen süreler göre isteğe bağlı sigortalılık sürelerinin tespitini istemeleri durumunda "2.1.3" başlıklı bölümde belirtildiği şekilde işlem yapılacaktır.

2.2.2.1- Aylık talep tarihi itibariyle prim borcu bulunup 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendine göre aylık bağlanacak olan sigortalılar

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine göre aylık bağlanacak sigortalıların aylık talep tarihi itibariyle prim ve prime ilişkin borcu bulunmaması gerekmekte olup, prim borcunu ödemeyen sigortalının aylık talebi reddedilecek, isteğe bağlı sigortalılığı yeni bir talep alınmaksızın devam ettirilecektir. Sigortalıya prim ödenmiş sürelerle aylığa hak kazandığı ancak aylık talebinin prim borcundan dolayı reddedildiği, borcunu ödemek istemediğine ilişkin yazılı beyanda bulunması halinde sigortalılık süresinin prim ödemelerine göre belirleneceği hususunda bilgi verilecektir. Primi ödenmiş sürelerle aylığa hak kazanan sigortalılardan prim borcu bulunanların, tahsis talep tarihinde ya da daha sonraki bir tarihte 12 aylık sorgulama süresini beklemeksizin isteğe bağlı sigortalılık süresinin tespitine ilişkin "**12 Aylık Sorgulama Süresine Göre İsteğe Bağlı Sigortalılık Süresi Tespiti**" dilekçesi ile müracaat etmeleri halinde sigortalılık süreleri "2.1.3" başlıklı bölümde belirtildiği şekilde tespit edilerek, aylık talebi geçerli sayılacaktır.

Sigortalıların isteğe bağlı hizmet sürelerinin tespitine ilişkin "**12 Aylık Sorgulama Süresine Göre İsteğe Bağlı Sigortalılık Süresi Tespiti**" dilekçesi ile müracaatta bulunmamaları halinde isteğe bağlı sigortalılıkları yeni aylık talebine kadar devam ettirilecektir.

Örnek 1- 1/11/1985 tarihinde sigortalılığı başlayan ve 19/10/2010 tarihinde tahsis talebinde bulunan sigortalı (I), 2010 yılı Ağustos ayı primini ödemiş, 12 aylık sorgulama süresi içindeki 2010 Nisan ve Haziran aylarına ait primlerini ödemiştir. Sigortalı tahsis talep tarihi itibariyle söz konusu prim borçlarını ödemeyeceğini "12 Aylık Sorgulama Süresine Göre İsteğe Bağlı Sigortalılık Süresi Tespiti" dilekçesi ile yazılı olarak beyan etmiştir. Bu durumda isteğe bağlı sigortalılık 31/8/2010 tarihi itibariyle sona erdirilecek, 12 aylık süre beklenmeden ödenen süreler göre isteğe bağlı sigortalılık süreleri;

01/11/1985 - 31/03/2010 (01)

(05) 01/05/2010 - 30/05/2010 (01)

(05) 01/07/2010 - 31/08/2010 (01)

olacaktır. Bu sigortalının aylığı tahsis talep tarihini takip eden aybaşından (1/11/2010) itibaren başlatılacaktır.

Örnek 2- Primi ödenmiş hizmetleri ile aylığa hak kazanan sigortalı (İ) 28/12/2010 tarihinde aylık talebinde bulunmuştur. Sigortalı (İ)'nin 2010 yılı Şubat ve Mart aylarına ait primlerini ödemediği anlaşıldığından aylık talebi reddedilerek isteğe bağlı sigortalılığı devam

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sosyal Sigortalar Genel Müdürlüğü

ettirilmiştir. Sigortalının 15/3/2011 tarihinde prim borcunu ödemek istemediğine ilişkin “12 Aylık Sorgulama Süresine Göre İsteğe Bağlı Sigortalılık Süresi Tespiti” dilekçesi verdiği varsayıldığında sigortalılık süreleri;

..../..../..... - 31/01/2010 (01)

(05) 01/04/2010 - 28/12/2010 (07)

olacaktır. Bu sigortalının aylığı tahsis talep tarihini takip eden aybaşından (1/1/2011) itibaren başlatılacaktır.

Örnek 3- Örnek 1 ve 2’deki sigortalıların isteğe bağlı sigortalılık süresi tespiti için beyanda bulunmamaları halinde aylık talepleri reddedilerek isteğe bağlı sigortalılıkları devam ettirilecektir.

2.2.2.2- Aylık talep tarihi itibariyle prim borcu bulunup 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendine göre aylık bağlanacak olan sigortalılar

5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine göre isteğe bağlı sigortalı olup 2829 sayılı Kanunun mülga 8 inci maddesi gereğince 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında aylık bağlanacak isteğe bağlı sigortalıların aylık talep tarihinde (b) bendi kapsamında prim ve prime ilişkin borcunun bulunması halinde tahsis talebi, borçlarını ödediği tarih itibariyle geçerli sayılmaktadır.

İsteğe bağlı sigortalıların primi ödenmiş sürelerle aylığa hak kazandığının tespit edilmesi halinde sigortalıların aylık talep tarihi ya da daha sonraki bir tarihte borcunu ödemek istemediğine ilişkin “12 Aylık Sorgulama Süresine Göre İsteğe Bağlı Sigortalılık Süresi Tespiti” dilekçesi ile talepte bulunması halinde sigortalılık süresi prim ödemelerine göre belirlenecektir.

Örnek- 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında çalışmaları bulunan ve en son isteğe bağlı sigortaya devam eden sigortalı (J) 19/11/2010 tarihinde aylık talebinde bulunmuştur. Sigortalı 12 aylık sorgulama süresi içinde bulunan 2009 yılı Ocak, Eylül, Ekim ve Kasım aylarına ait primlerini ödemiş olup 21/12/2010 tarihinde “12 Aylık Sorgulama Süresine Göre İsteğe Bağlı Sigortalılık Süresi Tespiti” dilekçesi ile yazılı beyanda bulunduğu varsayıldığında sigortalılık süresi;

..../..../..... - 31/12/2008 (01)

(05) 01/02/2009 - 31/08/2009 (01)

(05) 01/12/2009 - 19/11/2010 (07)

olacaktır. Aylığı tahsis talep tarihini takip eden 1/12/2010 tarihinden itibaren başlatılacaktır.

11/9/2009 tarihli ve 2009/114 sayılı Genelgenin “III.A-3) 4 (a) kapsamında aylık bağlanmasına hak kazanıp 4 (b) kapsamında hizmeti bulunanlardan faaliyeti sona erenler” başlıklı bölümünün (d) bendi isteğe bağlı sigortalılar yönünden yukarıda belirtildiği şekilde uygulanacaktır.

2.2.2.3- İsteğe bağlı sigortalılık hizmet süresi tespiti talebinden vazgeçme

Aylık talep tarihinde prim ödemeyeceğini “12 Aylık Sorgulama Süresine Göre İsteğe Bağlı Sigortalılık Süresi Tespiti” dilekçesi ile beyan eden isteğe bağlı sigortalılardan yapılan hizmet tespiti sonucunda aylığa hak kazanamadığı belirlenenlerden yazılı olarak talepte bulunanların beyanları geçersiz sayılarak isteğe bağlı sigortalılıkları yeni aylık talebine kadar devam ettirilecektir.

Örnek- İsteğe bağlı sigortalılığı devam ederken 29/5/2010 tarihinde aylık talebinde bulunan sigortalı (K)'nin 2010 yılı Nisan ve Mayıs ayı primlerini ödemediği anlaşılmış sigortalının 3/8/2010 tarihinde isteğe bağlı sigortalılık sürelerinin tespitine ilişkin yazılı beyanına istinaden sigortalılık süreleri belirlenmiş, ancak yapılan incelemede aylık bağlamaya ilişkin gün sayısının 30 gün eksik olduğu tespit edilmiştir. Bu durumda sigortalının aylık talebi ve beyanı geçersiz sayılarak isteğe bağlı sigortalılığı devam ettirilecektir.

Sigortalının 8/8/2010 tarihinde 12 aylık sorgulama süresi içinde bulunan Nisan ayı primini 28/8/2010 tarihinde ödemesi, aynı gün yada daha sonraki bir tarihte aylık talebinde ve isteğe bağlı sigortalılık sürelerinin tespitine ilişkin yazılı beyanda bulunması halinde sigortalılık süresi;

..../..../..... - 30/4/2010 (01)

olacaktır.

3- İsteğe Bağlı Sigortalılığın Zorunlu Sigortalılıkla Çakışması

3.1- İsteğe bağlı sigortalılığın başladığı tarihteki çakışmalar

Ay içerisinde 30 günden az çalışan veya 80 inci madde uyarınca prim ödeme gün sayısı, ay içindeki toplam çalışma saatinin 4857 sayılı Kanuna göre belirlenen günlük normal çalışma saatine bölünmesi suretiyle hesaplanan gün sayısı 30 günden az olması nedeniyle kalan günlerini isteğe bağlı sigorta primi ödeyerek tamamlamak isteyen sigortalılar hariç olmak üzere isteğe bağlı sigortaya devam etmek için yazılı başvuruda bulunanlardan yapılacak sorgulama sonucunda 5510 sayılı Kanuna göre zorunlu sigortalı olduğu tespit edilenlerin isteğe bağlı sigortalılık talepleri reddedilecektir. Ancak, isteğe bağlı sigortalılığın başladığı tarihte 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi kapsamında zorunlu çalışması olduğu sonradan tespit edilenlerin isteğe bağlı sigortalılıkları zorunlu sigortalılığın sona erdiği tarihi takip eden günden itibaren başlatılacaktır.

Örnek 1- 28/8/2010 tarihinde isteğe bağlı sigortalı olmak için Kuruma başvuran sigortalı (L)'nin, yapılan incelemede isteğe bağlı sigortalılığın başlayacağı 29/8/2010 tarihinde zorunlu sigortalı olduğu anlaşıldığından isteğe bağlı sigortalılık talebi reddedilecektir.

Örnek 2- İsteğe bağlı sigortalılığın başlangıç tarihinde zorunlu sigortalılığının devam ettiği tespit edilemeyen sigortalı (M)'nin 15/1/2010 tarihi itibarıyla isteğe bağlı sigortalılığı başlatılmıştır. Daha sonra yapılan incelemede 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi sigortalılığının 4/3/2010 tarihine kadar devam ettiği tespit edildiğinden sigortalının isteğe bağlı sigortalılığı zorunlu sigortalılığının sona erdiği tarihi takip eden gün olan 5/3/2010 tarihi itibarıyla başlatılacaktır.

3.2- İsteğe bağlı sigortalılığın devam ettiği tarihteki çakışmalar

İsteğe bağlı sigortalılığı devam ederken 4 üncü maddeye göre sigortalı olmayı gerektirecek çalışması bulunduğu tespit edilenlerin zorunlu sigortalılıkla çakışan isteğe bağlı sigortalılık süreleri iptal edilerek zorunlu sigortalılığın başladığı tarihten bir gün önce sona erdirilecektir. Bu sigortalılardan zorunlu sigortalılığın sona erdiği tarihten itibaren 12 ay içerisinde prim ödemesi olanların isteğe bağlı sigortalılıkları, zorunlu sigortalılığın sona erdiği tarihten bir gün sonra başlatılacaktır. 12 ay içerisinde prim ödememesi nedeniyle isteğe bağlı sigortalılıkları başlatılmayanların yeniden isteğe bağlı sigortalı olmak için yazılı talepte bulunmaları gerekecektir.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sosyal Sigortalar Genel Müdürlüğü

Örnek 1- İsteğe bağlı sigortalılığı 23/1/2009 tarihinde başlayan sigortalı (N) 13/3/2009-24/8/2009 tarihleri arasında 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi çalışmış aynı zamanda isteğe bağlı sigortaya ilişkin primlerini de ödemeye devam etmiştir. Sigortalı (N)'nin zorunlu sigortalılığı ile çakışan 13/3/2009-24/8/2009 tarihleri arasındaki isteğe bağlı sigorta hizmetleri iptal edilecek, isteğe bağlı sigortalılık süresi,

23/01/2009 - 12/03/2009 (01)
(05) 25/08/2009 -/...../.....
olacaktır.

Örnek 2- Örnek 1'deki sigortalı isteğe bağlı sigorta primlerini zorunlu sigortalılığın sona erdiği tarihten sonra 15/3/2010 tarihinde ödemiş olduğu varsayıldığında isteğe bağlı sigortalılık başlangıç tarihi zorunlu sigortalılığın sona erdiği tarihi takip eden 25/08/2009 tarihi olacaktır.

Örnek 3- Örnek 1'deki sigortalının zorunlu sigortalılığının sona erdiği 24/8/2009 tarihinden itibaren 12 aylık sürede prim ödemediği varsayıldığında isteğe bağlı sigortalılığı 12/3/2009 tarihinde sona erdirilecek, zorunlu sigortalılık sona erdikten sonra yeniden başlatılmayacaktır.

4- Diğer Hususlar

4.1- Gelir vergisinden muaf olan kadınlar

5510 sayılı Kanunun geçici 16 ncı maddesinden yararlanmak isteyen kadın isteğe bağlı sigortalılar 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendinde belirtilen vergiden muaf işleri hizmet akdiyle herhangi bir işverene tabi olmaksızın sürekli ve kazanç getirici nitelikte 1/10/2008 tarihinden önce yaptıklarını 1/10/2008 tarihinden sonra da yapmaya devam ettiklerini vergi dairelerinden alacakları yazılar ya da sosyal güvenlik kontrol memurları tarafından düzenlenen rapor ile tespit ettirerek, isteğe bağlı sigorta primlerini 2008 yılında prime esas günlük kazanç alt sınırının on beş katından başlamak (2009 yılı için % 16, 2010 yılı için % 17) ve her yıl birer puan artırımla suretiyle daha düşük tutarda ödemektedirler.

Geçici 16 ncı madde uygulamasından, 506, 1479, 2925, 2926 ve 5434 sayılı Kanunlara göre sigortalı/iştirakçi olarak tescilleri yapılmış olup zorunlu sigortalılıkları ya da isteğe bağlı sigortalılıkları sona eren, 1/10/2008 tarihinden önce 506 ve 1479 sayılı Kanunlara tabi olarak isteğe bağlı sigortaya prim ödeyen kadın sigortalılar yanında 1/10/2008 tarihinden önce tescili olmayan 1/10/2008 tarihinden sonra ilk defa isteğe bağlı sigortalı olmak için talepte bulunan kadın sigortalılar da yararlanacaklardır.

1/7/2010 tarihli ve 27628 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan İsteğe Bağlı Sigorta İşlemleri Hakkında Tebliğin yayımı tarihinden önce isteğe bağlı sigortalılıkları başlatılanlardan 1/10/2008 tarihi öncesi tescili olmadığı için geçici 16 ncı madde uygulaması talepleri reddedilerek isteğe bağlı sigorta primleri 30 gün karşılığı tahsil edilen sigortalıların ilk müracaat tarihi itibarıyla haklarında geçici 16 ncı madde uygulaması yönünde talepte bulunmaları halinde tescil tarihi itibarıyla geçici 16 ncı madde hükümleri uygulanacaktır. Ancak, Kanunun yürürlük tarihinin 1/10/2008 olması nedeniyle isteğe bağlı sigorta tescilleri bu tarih öncesine götürülmeyecektir.

Geçici 16 ncı madde uygulaması işlemleri (4/b) "Sigortalama İşlemleri, Sigortalı Tescil İşlemleri, Tescil İlk Giriş" programında "Sigorta Türü" menüsünden "Vergiden Muaf İsteğe Bağlı Sigortalı" alanı seçilerek yapılacaktır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sosyal Sigortalar Genel Müdürlüğü

Yapılan işlem sonucunda çıkacak fazla prim ödemesi sigortalının talebi halinde iade veya sigortalılık süresi içerisinde doğacak borçlara mahsup edilecektir.

Örnek 1- 2/8/2010 tarihinde isteğe bağlı sigorta giriş bildirgesi ve 193 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendine tabi iş yaptığına ilişkin vergi dairesinden aldığı yazı ile Kuruma başvuran sigortalı (Ö)'nün vergi dairesinden alınan yazıda vergiden muaf işi 1/10/2008 tarihinden önce yaptığı anlaşılmadığından kontrol memuruna inceleme yaptırılmıştır. Yapılan incelemede sigortalının vergiden muaf işi 1/10/2008 tarihinden önce yaptığı ve halen yapmaya devam ettiği tespit edildiğinden isteğe bağlı sigortalılığı 3/8/2010 tarihinde başlatılacak, primleri prime esas kazancın alt sınırının on yedi katı üzerinden tahsil edilecektir.

Örnek 2- 3/7/2009 tarihinde 193 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendine tabi iş yaptığını belgeleyerek isteğe bağlı sigortalılık talebinde bulunan sigortalı (P)'nin 1/10/2008 tarihinden önce herhangi bir tescilinin bulunmadığı gerekçesiyle hakkında geçici 16 ncı madde hükümleri uygulanmamıştır. Bu sigortalı hakkında "Vergiden Muaf İsteğe Bağlı Sigortalı" alanı seçilerek tescil tarihi itibariyle geçici 16 ncı madde hükümleri uygulanacaktır.

4.2- 506 sayılı Kanun kapsamında olan isteğe bağlı sigortalılardan ilgili Kanunun mülga 85 inci maddesine göre prim borcu bulunanlar

506 sayılı Kanunun mülga 85 inci maddesine göre isteğe bağlı sigortalı olanların 1/10/2008 öncesi sigortalılık süreleri 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalılık süresi sayıldığından sigortalıların ödenmemiş sürelerini 5/1/2009 tarihli ve 2009/5 sayılı Genelge gereğince 1/10/2008 tarihinden sonra da ödeme imkanı bulunduğundan, borcun 1/10/2008 tarihinden sonra ödenmesi halinde bu süreler 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalılık süresi olarak değerlendirilecektir.

Bu durumda, tahsis talep tarihi itibariyle isteğe bağlı sigorta primi ödenmiş sürelerle aylığa hak kazanılmış ise eksik prim yatan günler nedeniyle yeni bir tahsis talebi alınmayacak ancak, prim borcu tahsil edildikten sonra aylık tahsis talebini takip eden aybaşından itibaren başlatılacaktır. Diğer taraftan, isteğe bağlı sigorta primi ödenmemiş sürelerle birlikte aylığa hak kazanılması halinde ise aylık, prim borcunun ödendiği tarihi takip eden aybaşından itibaren başlatılacaktır.

1/10/2008 tarihinden önce gösterge ve katsayı artışları, derece/kademe yükseltilmesi ve prime esas kazancın alt sınırında meydana gelen artışlar gibi nedenlerden dolayı eksik tahsil edilmiş olan herhangi bir aya ait primin eksik kısmının 1/10/2008 tarihinden sonra gecikme zammıyla tahsil edilmesi durumunda da aynı şekilde işlem yapılacaktır.

Örnek 1- 1/7/1998 tarihinden itibaren 506 sayılı Kanunun mülga 85 inci maddesine göre sigortalı olan, halen isteğe bağlı sigortaya devam eden ve 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında aylık bağlanacak olan sigortalı (R)'nin 2008 yılı Ocak ve Şubat ayları primini ödemediği ve bu sürelerle aylığa hak kazandığı tespit edilmiştir. Sigortalı bu süreleri 18/4/2010 tarihinde ödemiş olup isteğe bağlı sigorta hizmeti 18/4/2010 tarihi itibariyle geçerli sayılacak aylığı 1/5/2010 tarihinden itibaren başlatılacaktır.

Örnek 2- Örnek 1'deki sigortalıya son defa 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında aylık bağlanması halinde de aynı şekilde işlem yapılacaktır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sosyal Sigortalar Genel Müdürlüğü

4.3- Kurum kodu kapsamında yapılacak değerlendirme işlemleri

1/10/2008 tarihinden önce 1479 ve 2926 sayılı kanunlara göre isteğe bağlı sigortalılığı bulunanların süresinde ödemiş oldukları ancak, hizmet birleştirme sonucunda basamak intibakı nedeniyle yeni basamak farkından doğan prim ve gecikme zammı tutarının Kurumca belirlenen sürede ödenmesi halinde “Kurum Kodu” kapsamında değerlendirme işlemi uygulaması isteğe bağlı sigortalıların 1/10/2008 öncesi hizmetleri ile sınırlı olmak kaydıyla devam ettirilecektir.

4.4- 5510 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin (g) bendine tabi sigortalılar

5510 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin (g) bendi kapsamında Ülkemiz ile sosyal güvenlik sözleşmesi olmayan ülkelerde iş üstlenen işverenlerce yurt dışındaki işyerlerinde çalıştırılmak üzere götürülen Türk işçileri bu kapsamdaki sigortalılıkları devam ettiği sürece isteğe bağlı sigortalı olabileceklerinden, bu sigortalıların takibinin doğru bir şekilde yapılabilmesini teminen sigortalı dosyaları önceden olduğu gibi sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmamış ülkelerde iş üstlenen işverenin işyeri sicil dosyasının işlem gördüğü sosyal güvenlik il müdürlüğü/sosyal güvenlik merkezinde bulunacaktır.

5510 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin (g) bendi kapsamında sigortalı çalıştıran işverenlerin çalıştırdıkları sigortalıların isteğe bağlı sigorta primlerine ilişkin kayıtlarını CD ortamında Kuruma göndermeleri durumunda 27/11/2008 tarihli ve 819741 sayılı talimat gereğince CD kayıtlarının geciktirilmeksizin ilgili programa aktarılması sağlanacaktır.

Bilgi edinilmesini ve gereğini rica ederim.

İlyas ÇELİKOĞLU
Kurum Başkanı V.

Ek : Beyan Belgesi (1 sayfa)

...../10/010 Şb.Md. : E.CEYHUN
...../10/2010 Şb.Md. : H.ÇEKİNMEZ
...../10/2010 Dai.Bşk.V.: B.HALICI
...../10/2010 Gen. Müd. : İ.ULAŞ
...../10/2010 Kur.Bşk. Yrd.: F.ACAR

Koordinasyon:

...../10/2010 Sig.Em. İşl. Dai. Bşk.V.: C.CEYLAN
...../10/2010 Prim Tah. Dai. Bşk.V. : N.AFŞİN

DAĞITIM :

Gereği :
Merkez ve Taşra Teşkilatına

Bilgi :
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına

SOSYAL GÜVENLİK İL MÜDÜRLÜĞÜNE /
SOSYAL GÜVENLİK MERKEZİNE

.....

5510 sayılı Kanununun 50 nci maddesi kapsamında sosyal güvenlik numarası, Bağ-Kur numarasıyla isteğe bağlı sigortalı iken .../.../..... tarihinde sigortalılığımı sona erdirdim/aylık talebinde bulundum.

İsteğe bağlı sigortalılık sürelerimin 12 aylık sorgulama süresi beklenmeksizin, ödemiş olduğum primlere göre tespit edilerek tarafıma bilgi verilmesini arz ederim.

Adı soyadı
İmza

Adres :

.....
.....
.....

Telefon (Cep/Ev/İş) :

e-mail :